

Presentamos un trabajo sobre Turquía, elaborado con los compañeros/as de Frente Obrero, una organización trotskista de este país con la que Lucha Internacionalista tiene un acuerdo de trabajo para impulsar un reagrupamiento internacional.

Turquia

Preludi d'un nou període

El 29 del març del 2009 hi haurà eleccions municipals a Turquia. Els partits han presentat els seus candidats i han començat les campanyes de propaganda. Fora de les ciutats kurdes, la principal lluita serà entre el partit governant AKP (Partit de Justícia i Desenvolupament, els islamistes) i l'oposició kemalista (1) del CHP (Partit Republicà del Poble, nacionalistes d'origen socialdemòcrata).

En canvi, a les ciutats del Kurdistan, el DTP (Partit de la Societat Democràtica) és el partit que possiblement tindrà la majoria. I això no agrada gens a l'Estat turc... perquè per l'Estat, el DTP és la branca política del PKK (Partit dels Treballadors del Kurdistan). I el PKK, sempre per l'Estat, és una organització separatista i terrorista, un partit al qual combat des de 1984. Per això per al govern cada vot que guanya el DTP, cada alcaldia que obté aquest partit, serà un reforçament del PKK.

En aquesta guerra de 25 anys entre l'Estat turc i el PKK, han mort més de 40 mil persones, de les quals tres quartes parts són kurdes. Les Forces Armades turques (TSK) encara estan bombardejant el territori iraquí del nord on presumptament es troben els camps del PKK. Tot és "legítim" per l'Estat turc per fer perdre al DTP les eleccions a les ciutats kurdes.

La ironia de la política turca: no és el mateix a l'est que a l'oest

Ara mateix el DTP té 20 diputats al parlament nacional i 56 alcaldies. A les terres kurdes el segon partit és l'AKP i per això l'Estat dóna suport implícitament a l'AKP en les properes eleccions a les províncies kurdes. És una ironia, perquè moltes institucions de l'Estat, fins i tot el TSK, intenten des de 2002 fer fora l'AKP del govern.

En aquest enfrontament entre l'AKP i les forces de l'Estat, 86 persones, de les quals 41 estan empresonades, estan processades per "insurrecció contra el Govern de la República". El judici a l'anomenada "Ergenekon" inclou generals, policies, ex diputats, empresaris, periodistes, elements de la màfia, acadèmics i escriptors. L'organització Ergenekon està inculpada no només per insurrecció, sinó també per organitzar diversos assassinats, col·locar bombes, emprendre massacres i provocacions. Per exemple, els generals que van fundar el JITEM (Unitat d'Intel·ligència i Contra-te-

ror de la gendarmeria) que presumptament va portar a terme més de 5 mil execucions sumàries, estan entre els acusats.

La ironia rau en això. Si l'AKP estigués liquidat, el DTP es quedaria sense rival al Kurdistan. En canvi, si l'AKP surt reforçat de les eleccions, la correlació de forces a l'Estat canviarà en detriment de

la burocràcia civil i militar. Aquesta situació ha conduït fa poc a una conciliació entre les forces del règim, que es basa en un equilibri molt delicat. L'entrevista del primer ministre Tayyip Erdogan amb el cap de les Forces Armades el maig de 2007 ha estat clau en l'establiment d'aquesta aliança, potser temporal.

TURQUIA

L'AKP és un partit neoliberal i antiobrer

D'altra banda els kemalistes prenen l'AKP com un partit incorregiblement fonamentalista. Molts d'ells creuen que l'AKP vol dissoldre el règim republicà i laic, i engagar un projecte "d'islamisme moderat", per això volen que l'exèrcit faci un cop d'estat contra el Govern. El 2007, quan l'ex president de la República va acabar el mandat de set anys, aquesta por va arribar la nivell màxim. Perquè per als kemalistes la Presidència era l'últim reducte de la república laica. En canvi, l'AKP formava la majoria al Parlament que escolliria el nou president. Per impedir-ho, les TSK van emetre el 27 d'abril una declaració militar amenaçant el Parlament amb un cop. Després, un ex fiscal general de l'Estat va sostenir que per al quòrum a l'Assemblea General feia falta la presència de tres quartes parts del total de parlamentaris. La incidència va anar a parar al Tribunal Constitucional, que va donar la raó a aquesta absurda al·legació. Per això el Parlament es va dissoldre per convocar eleccions generals el 22 de juliol, que van donar una victòria contundent a l'AKP, amb el 46,6% dels vots i 341 diputats (del total de 550). I el 28 d'agost l'ex ministre d'exteriors del govern islamista, Abdullah Gul, va ser escollit President de la República.

L'AKP és un partit fundat per líders originaris del moviment islamista. Quan el "cop d'estat virtual" del 28 de febrer del 1997 va fer fora del Govern el Partit del Benestar que és un partit germà dels Germans Musulmans egipcis, aquests líders estaven a la cúpula de la "Felicitat". Van trencar amb els Germans per construir l'AKP i, a les primeres eleccions generals el 2002, van obtenir el 34,3% dels vots (363 diputats) i van formar un govern amb majoria absoluta. L'únic partit d'oposició que va aconseguir entrar al Parlament va ser el CHP que va obtenir només el 19,4% dels vots. És a dir, quatre anys més tard, l'amenaça dels militars va tenir com a resultat una dràstica pujada en els vots (encara que amb menys diputats per la Llei electoral) de l'AKP, que va demostrar que és imprescindible en la política turca.

La burgesia turca ja ha superat la reticències i dubtes davant de l'AKP.

L'ofensiva neoliberal contra la classe treballadora i les masses pobres ha arribat al punt màxim durant els governs d'aquest partit. El govern islamista ha demostrat que és un dels més antiobrers de la història turca. L'ofensiva no ha estat simplement econòmica, sinó també política: la repressió i el terror de l'Estat han estat procediments ordinaris. Les prohibicions antidemocràtiques de les manifestacions de l'1 de maig són alguns exemples d'aquesta política. El terror que el Govern està emprant sobre el poble kurd és una altra prova de l'aliança dels islamistes amb l'Exèrcit.

Els efectes de la crisi mundial

El govern de l'AKP, d'una banda, exerceix una política brutal de repressió sobre la classe obrera, les masses pobres, el poble kurd i les ètnies minoritàries d'acord amb els reflexos tradicionals de l'Estat. I, d'altra banda, per poder seguir governant, va distribuir als pobres carbó i aliments (sense que això es convertís en un dret social); va muntar un canal kurd a la TV estatal (però a la resta dels canals està prohibit emetre en kurd); va readmetre a la ciutadania l'històric poeta comunista Nazim Hikmet (però va inculpar al premi Nobel Orhan Pamuk per insultar la identitat turca); va millorar la llei de minories. Fins on pot arribar aquesta política hipòcrita i miserable? I ara la crisi econòmica mundial que es va originar als EUA està devastant Turquia juntament amb altres països semicolonials. A partir de la segona meitat de 2008 l'atur i els tancaments de fàbriques i empreses han crescut brutalment. En els darrers sis mesos més d'un milió de treballadors han perdut el lloc de treball. Segons les xifres oficials el nombre d'aturats és de 385.000! No obstant això, els sindicats estimen que la xifra real dels sense feina és de 5,6 milions, dels quals 400.000 pateixen fam; mentre que el nombre de pobres es situa en 20 milions.

Les eleccions i el futur

Les eleccions es faran en aquestes condicions. Tindran l'efecte de referèndum per l'AKP. Si l'AKP manté o apuja els vots que va obtenir a les darreres eleccions generals, o si no té una baixada dràstica, el Primer Ministre Tayyip Erdogan cantarà victòria. I el Govern enfortirà la seva trinxera en la guerra amb la burocràcia civil i militar. També podrà portar a terme la seva política de liquidar els sectors de "l'Estat profund" (el Gladio turc) que comença amb el judici d'Ergenekon. Però, encara més important, tindrà el suport suficient per seguir amb les mateixes polítiques neoliberals contra les masses, que està duent a terme pels interessos de la burgesia i l'imperialisme.

Si l'AKP aconsegueix tot això, també produirà una crisi profunda al CHP kemalista a les províncies occidentals, on aquest se sent més fort. Així que, o el CHP estarà obligat a canviar la direcció i les seves polítiques ultranacionalistes, o deixarà el lloc al partit feixista, l'MHP. La possibilitat que la crisi afavoreixi la segona opció sembla bastant alta.

Si l'AKP fa retrocedir el DTP a les províncies kurdes tindrà les bases suficients per convertir-se en el partit oficial de l'Estat. El DTP té com a objectiu incrementar el nombre d'alcaldes de 56 a 80; en cas d'aconseguir-ho, els líders de l'AKP rebran un fort cop malgrat les seves possibles victòries a les ciutats occidentals. De fet, no només el poble kurd, sinó tot el poble treballador està afectat per la crisi econòmica i les polítiques liberals del Govern islamista. Les noves mobilitzacions demostren que s'està

obrint una nova etapa en la lluita de classes a Turquia. Evidentment, fa falta una estructuració unida i organitzada del moviment obrer perquè les lluites defensives i parcials facin un pas cap a una mobilització més activa i efectiva.

En les condicions actuals, el moviment obrer està encara bastant desorganitzat, desorientat, molt defensiu i local. Les direccions dels

sindicats encara no es mouen de les seves posicions més conciliadores. I hi ha un buit de la direcció política per una lluita sobre un programa radical i revolucionari. Tot això és cert, però les condicions objectives estan madurant amb rapidesa, posant les bases per superar aquestes deficiències... I el Front Obrer està lluitant per ajudar en

aquesta tasca a la classe treballadora i als pobles.

Oktay Benol
09.02.2009.

Notes

(1) Kemalista. De Mustafá Kemal Atatürk, fundador i primer president de la República de Turquia, fervent nacionalista turc, estava decidit a crear un Estat turc homogeni i laic.

Cap una nova etapa de lluites obreres

El moviment obrer a Turquia acaba d'entrar en un procés de mobilitzacions després d'una llarga etapa d'hivernació. Els anys 80, la classe treballadora turca va patir les conseqüències del cop de l'Estat (setembre de 1980) quan la dictadura militar va liquidar tota l'avantguarda obrera que havia construït els sindicats de classe i havia encapçalat les lluites per estendre els drets laborals. El final dels 80 i la dècada posterior van ser una etapa de "transició democràtica" marcada per permanents crisis polítiques i, també, per la gran transformació econòmica amb què la burgesia va col·locar Turquia en el mercat "globalitzat" a través de privatitzacions de la indústria nacional. També en aquest període, la classe obrera va reconquerir el dret de sindicació amb diverses mobilitzacions, encara parcials però efectives.

L'arribada al poder el 2002 del govern "islamista moderat" del Partit de Justícia i Desenvolupament (AKP) amb el seu flamant i populista líder, Tayyip Erdogan, va obrir un nou període en la vida política i social del país: el de la transformació estructural per poder integrar Turquia a la Unió Europea. Amb la mà islamista, la burgesia va dur al límit les privatitzacions de tota l'economia, va convertir la flexibilitat en una norma general i va posar el mercat nacional al servei de les multinacionals. A través de les

inversions estrangeres i la bàrbara explotació de la mà d'obra barata, l'economia va entrar en un període de creixement anual d'entre el 8 i l'11%. Aquest procés va provocar una ideologia consumista que creava il·lusions d'una "Turquia europea" potent, que dominava sobre les economies dels països de la regió (l'Orient Mitjà, Caucàsic, Àsia occidental, etc). Mentre la burocràcia sindical compartia aquestes il·lusions, la classe obrera dipositava la confiança en l'AKP per transformar el règim repressor (sota comandament dels militars) en un sistema democràtic, i també per aconseguir un nivell de vida una mica més digne.

Però ara, amb la crisi colpejant l'economia, les aigües tornen al seu lloc natural. L'any passat la producció va començar a viure una tendència dràstica de descens. Els acomiadaments massius han produït una taxa oficial del 13% d'atur, generant més de 5,5 milions de desocupats. Més de la meitat dels i les treballadores no tenen cap tipus de cobertura de Seguretat Social. No només el mercat interior va disminuir, sinó que també les exportacions, la principal font d'ingressos, s'han reduït substancialment. Cada mes desenes de fàbriques tanquen i deixen al carrer milers de treballadors/es.

Ja han començat a aparèixer els primers senyals de reacció obrera davant d'aquest empitjorament de les condicions laborals i de vida. Sobretot en els sectors del metall i l'automoció, on els acomiadaments

són massius i la sindicació més extensa, els treballadors/es responen als efectes de la crisi amb vagues i ocupacions. A les regions més industrialitzades del país (Istanbul, Kocaeli, Izmir, Adana) els i les treballadores fan vagues no autoritzades (Philips, Desa, Tezel Galvaniz, Unilever, etc), es tanquen a les factories (Brissa, Selga Tèxtil, Sinter Metall, etc), i s'organitzen manifestacions i mobilitzacions massives (Sarkuysan, Çayirova Boru, ABB, Akkardan, Makine Takim, Poly Metall, etc). També en centenars de petits centres de producció els i les treballadores posen en pràctica diversos mètodes de lluita i resistència.

La principal debilitat de les lluites és la falta de coordinació entre elles. La burocràcia sindical es resisteix a generalitzar les mobilitzacions cap a una vaga general. La seva estratègia única és negociar amb el govern i amb la patronal cas per cas, per apaivagar el foc, aïllant cada lluita de les altres. I a les empreses on no hi ha cap sindicat les autoritats ajuden els empresaris a aplacar els conflictes amb la repressió policial (el nivell de sindicació no arriba ni al 15%). No obstant això, la pressió de les lluites va obligar les burocràcies a convocar una manifestació el 15 de febrer a Istanbul, on desenes de milers de treballadors/es van demostrar capacitat militant exigint una vaga general contra els plans anti-obrers del govern davant la crisi. Sembla que aquesta manifestació ha obert el camí d'una nova etapa de lluites obreres a Turquia.

“El poble kurd viu una injustícia històrica”

Entrevista a Abdürrahim Gümüstekin, dirigent trotskista kurd.

LI. Com definiries la situació de la població del Kurdistan?

AG. El Kurdistan és una colònia interestatal, cosa que és una injustícia històrica. La major part del poble kurd ja s'ha despertat, s'adona de la situació. No està d'acord amb el seu estatut, no vol al seu territori els països que el tenen sota el seu jou (Turquia, l'Iran, l'Iraq i Síria). Però encara no està del tot conscienciat. Se sent incòmode, però no sap com assolir els seus drets. És un poble molt maltractat, reprimat, espantat. És un poble que ha viscut genocidis, massacres. La seva identitat i consciència estan molt manipulades. No sap cap on anar, i té por. No obstant això és un poble que mai no ha deixat de lluitar. No ha tingut gaire sort en triar les direccions polítiques. El poble al Kurdistan nord [el Kurdistan turc] té més sentit comú que la direcció política. Té més voluntat de resoldre el problema, d'arribar als seus drets, però la seva direcció política provoca una confusió permanent. Les consignes com “turquificació” o “Turquia democràtica” confonen les ments, la consciència. No és capaç de superar la seva direcció, per això no sap què fer. Aquesta és la situació, que és lamentable.

LI. S'ha modificat la política del Govern turc després de l'arribada al Govern dels islamistes?

AG. El poble kurd, en la lluita entre el Partit Desenvolupament i Justícia (AKP) i els kemalistes, va prendre posició per l'AKP, encara que sigui de manera passiva. Per dir la veritat, també lleugerament il·lusionat. L'AKP va concedir alguns drets socials bàsics, i així va aixecar entusiasme a les terres kurdes. Però després va acabar conciliant amb els militars, i va assumir la política d'aplicar la violència de l'Estat. De

fet, al Kurdistan competeixen dos partits: el partit de l'Estat, és a dir, l'AKP; i l'altre, el partit kurd, el Partit de la Societat Democràtica (DTP). Els kurds s'han adonat de la situació, així que l'AKP ha començat a perdre influència. Però per les pròximes eleccions regionals l'AKP prepara un nou atac (de fet una farsa), que és el Canal 6 de la TV turca, que fa poc va començar a emetre en kurd. Possiblement prendran noves mesures per guanyar les eleccions. Tot això inevitablement crea il·lusions i confusió. Una situació molt manipulada, molt confusa.

LI. El PKK ha estat un referent molt important, com és la situació d'aquest partit i la lluita guerrillera després de la detenció d'Ocalan?

AG. El PKK és encara una organització molt gran; però les seves referències són molt .Ha abandonat els seus antics referents. Ja no defensa la independència ni l'autodeterminació de la nació. Al principi tenia un programa revolucionari nacionalista, però ara defensa polítiques reformistes i de conciliació. En segon lloc, la guerra d'escamots al Kurdistan va començar a viure una reculada des de 1992, va començar a trontollar. Després de la detenció d'Abdullah Ocalan, des de fa sis anys el PKK va aplicar un alt el foc unilateral. A partir del 2005 altra vegada es va organitzar i va començar la lluita armada. Però si l'Estat turc fes alguna passa per satisfer unes quantes demandes kurdes, el PKK deixaria les armes immediatament. Aquesta és la posició del PKK.

LI. Com caracteritzaries el PKK?

AG. Per una banda manté la lluita armada i, per l'altra, té una agenda reformista i de conciliació. Es dirigeix a la consciència retardada del poble, i s'aprofita de la seva bona voluntat. En un sentit, determina la destinació del poble, però, en un altre, dóna

una imatge d'organització degenerada. Només té un referent, que és Ocalan, però Ocalan és a la presó i intenta dirigir l'organització des de darrere les reixes. Sens dubte és una situació estranya i absurda.

LI. El Govern turc ha intervingut diverses vegades amb tropes al nord de l'Iraq perseguint els campaments del PKK. Com analitzes les exigències del govern turc respecte els processos autonòmics kurds a l'Iraq?

AG. L'Estat turc, als anys 2007 i 2008, va intensificar la lluita contra els kurds i també va augmentar l'activitat diplomàtica. Va organitzar operacions fora de la legalitat internacional, va operar dins del territori d'un altre Estat. El desembre de 2007 va bombardejar sense parar el territori del Kurdistan sud [el nord de l'Iraq] i després va emprendre una operació terrestre. Però els guerrillers del PKK van demostrar una forta resistència, i les tropes turques no van tenir més remei que retirar-se. Això va suposar un terratrèmol a Ankara. Partits com l'MHP [Partit del Moviment Nacionalista, extrema dreta] i el CHP [Partit Popular Republicà, socialdemocràcia] no van poder digerir la derrota i van criticar obertament la cúpula militar. És la primera vegada que això passava a Turquia. Després d'aquest episodi, ningú no va tornar a parlar d'una altra operació terrestre. Però de tant en tant els caces passen a l'altre costat de la frontera per bombardejar. D'altra banda, a l'Estat turc li preocupa el Govern Regional del Kurdistan [al Kurdistan iraquian], li fa por la seva simple existència. Intenta tallar aquest procés, no vol que es converteixi en un Estat dels kurds. Provoca l'Iran i els països àrabs contra els kurds, també adverteix els poders internacionals. Però d'altra banda manté relacions econòmiques i diplomàtiques amb

el govern regional kurd. Sembla contradictori, però és així.

LI . Com caracteritzes la política dels dos principals partits kurds de l'Iraq i la seva col·laboració amb l'imperialisme?

AG. El PDK (Partit Democràtic de Kurdistan) i la UPK (Unió Patriòtica de Kurdistan) van poder arribar a tenir un govern regional gràcies a la seva llarga lluita i a la guerra. Els EUA no tenien com a objectiu solucionar un problema que no tenia remei. La realitat va ser que es van aprofitar de la lluita dels kurds. Els kurds estaven en una situació molt difícil. La relació entre els kurds i els nord-americans es va establir a partir d'aquesta realitat. La relació dels partits amb els EUA és evidentment criticable, però seria absurd dir que no són més que ninots en mans dels americans. De fet, aquests partits no tenen res a veure amb el socialisme, ja es coneixien les seves ganes de tenir bones relacions amb els països imperialistes, però seria una exageració dir que es van lliurar totalment a l'imperialisme, no seria just arribar a aquesta conclusió. Aquests partits, a qui han atacat juntament amb els nord-americans? Qui va cridar els EUA a ocupar l'Iraq? Ells, o altres països principals de la zona? D'altra banda, aquests dos partits també tenen por dels atacs contra el seu govern, actuen de manera molt tímida i conciliadora.

LI . Com resumiries les exigències del poble kurd?

AG. Evidentment la principal exigència és el dret a l'autodeterminació. Independència i llibertat són les demandes principals. No obstant això, gairebé totes les organitzacions kurdes diuen: "és clar que volem això, però de moment no ho exigim". De fet, no s'atreveixen a fer-ho. Per això, redueixen el problema a uns quants drets culturals, democràtics i d'identitat.

LI . Podem parlar d'un procés probable de reorganització de l'esquerra revolucionària al Kurdistan per fora del PKK?

AG. Jo ja no defineixo el PKK en la categoria de partits d'esquerra. No queda res dels antics partits kurds. No es va poder entrar en un procés de transformació revolucionària, sinó que van viure una metamorfosi per la globalització. O s'han quedat en l'etapa de l'estalinisme. No sé gaire cosa de la resta de parts del Kurdistan, però al nord del Kurdistan hi ha organitzacions i cercles que s'anomenen comunistes. No és senzill fer previsions, però fa falta un partit obrer revolucionari. Un partit no només

per a una part de Kurdistan, sinó que prengui com a base les quatre parts del país, que assumeixi la tasca de resoldre la crisi de direcció del poble kurd. La situació ens ofereix les premisses per fer-ho. Per descomptat no parlo d'una tasca fàcil. En resum: la colonització de Kurdistan és una injustícia històrica. L'anomalia estructural de les organitzacions kurdes és un reflex d'aquesta injustícia, una injustícia que impedeix el desenvolupament de la voluntat kurda, que al seu torn és una desgràcia. L'única classe que pot superar aquesta injustícia i aquesta desgràcia és la classe obrera kurda. Aquesta classe necessita una direcció. La tasca dels trotskistes kurds ha de ser la construcció d'aquesta direcció.

El govern turc en el marc internacional de la zona

Enemic o aliat del sionisme?

Amb la crítica contundent a l'ofensiva israeliana a Gaza i la seva sortida de Davos deixant sol a l'escenari de conferenciant a un Shimon Peres atordit, el primer ministre turc Tayyip Erdogan es va convertir en un heroi al seu país, i també a Palestina, on les masses el van aclamar amb manifestacions. Enmig d'una crisi econòmica que està sacsejant el país amb un balanç de més de 10 milions de desocupats (oficials, per descomptat), l'esdeveniment, evidentment, ajuda el primer ministre turc davant d'una onada creixent de lluites obreres en empreses amb acomiadaments i tancaments. Però la política del govern turc a l'Orient Mitjà està lluny de ser el que sembla.

Encara que el gest d'Erdogan a Davos sembla que posa ombres en les relacions turcoisraelianes, el govern turc ràpidament va calmar les aigües amb declaracions que indicaven que l'acord estratègic entre els dos països continua vigent,

i que els llaços entre totes dues parts es basen en interessos nacionals (és a dir, no pas en esdeveniments internacionals). També la ministra d'exteriors d'Israel, Tzipi Livni, era prudent quan deia que "hi ha una esquerda

en les nostres relacions. No es pot amagar. Però aquestes relacions són molt importants per tots dos països." La realitat és que amb el gest d'Erdogan, Turquia ha fet un pas més per acumular forces en la seva intenció de liderar l'Orient Mitjà

com un aliat estratègic dels Estats Units i, per tant, d'Israel.

Relacions històriques

Turquia va reconèixer l'Estat Israel el 1952 tal com li demanaven els EUA i, a partir d'aquesta data, va col·laborar amb l'Estat sionista en el control imperialista de la zona. El 1958, poc després del cop d'estat nacionalista contra la monarquia iraquiana, va signar un programa anomenat "Trident" amb l'Iran i Israel, sota els auspicis de Washington, destinat a controlar els moviments comunista i el nacionalisme kurd i d'altres ètnies. Els documents d'aquest projecte van sortir a la llum després de la revolució iraniana (1979) als arxius de la CIA a l'ambaixada nord-americana a Teheran.

Després de la guerra araboisraeliana, el 1967 Turquia va reclamar a Israel la seva retirada de las terres àrabs que va ocupar, tal com deien les resolucions de les Nacions Unides. Però aquesta postura no li va impedir col·laborar amb el sionisme a la zona. A principis dels 70, quan Israel bombardejava els camps de l'Organització per

l'Alliberament de Palestina (OAP) de l'asser Arafat al Líban, va demanar informació del MOSSAD (els serveis d'intel·ligència israelianes) sobre l'OAP i també sobre els possibles militants revolucionaris turcs que podrien estar entrenant a la vall de Bekaa. Aquesta "valuosa" informació va ser utilitzada per les dictadures militars turques el 1971 i 1980 per liquidar l'esquerra revolucionària.

El 6 de juliol de 1983 el diari nord-americà *The Washington Post* va revelar el caràcter de l'intercanvi informatiu entre els serveis secrets turcs i israelians, segons el qual els turcs obtenien del MOSSAD informació sobre la Unió Soviètica, a canvi dels noms i cognoms dels agents àrabs a la zona, que revelaven als seus col·legues sionistes.

Acord estratègic

Els anys 80 van ser una època clau per Turquia. Aprofitant la dictadura militar, que va reprimir tot el moviment obrer sindical i polític, la burgesia turca es va obstinar a reconvertir l'economia segons les línies traçades per l'FMI. Els bancs

privats van créixer en proporcions gegantines i la indústria va començar a produir per exportar a ritmes cada vegada més accelerats. Tant els països veïns àrabs com, a partir de la dissolució de la Unió Soviètica, els països asiàtics de l'ex imperi estalinista es van convertir en mercats per als productes i serveis turcs. També en política exterior els governs van assumir una actitud més agressiva per "liderar" la zona, això sí, segons els dictats dels EUA. Així que la seva relació amb l'Estat sionista va fer un salt més.

En la segona meitat dels 80, conforme a la política d'implantar organitzacions fonamentalistes islamistes als països musulmans contra la influència del comunisme i els moviments d'alliberament nacional, Turquia va crear, amb l'ajuda del MOSSAD, el Hezbollah turc contra el Partit dels Treballadors del Kurdistan (PKK), mentre Israel al seu torn va fer possible la fundació de Hamas per liquidar l'OAP i Arafat.

El 1991 Turquia va elevar les relacions amb Israel a nivell d'ambaixadors i el 1996 va signar els acords de Lliure Comerç i

Superpotència en l'Orient Mitjà?

El somni turc és ser el "Brasil d'Orient Mitjà": un superpoder econòmic, diplomàtic i militar en la zona. Les seves exportacions, principalment cotxes i productes de ferro i acer, va arribar en 2008 a 130 mil milions de dòlars. A part de la Unió Europea, una àmplia gamma de països d'Orient Mitjà des d'Emirats Àrabs fins a Marroc, passant per Rússia i Iran, són compradors dels seus productes. En el Kurdistan iraquí, el 85% dels productes de consum són d'origen turc. Desenes d'empreses de construcció estan actives en els països turcmans ex soviètics, també a Rússia, Geòrgia, Ucraïna, Iraq i d'altres països àrabs del Golf.

L'exèrcit turc, amb els seus 700 mil efectius, és el segon més gran de l'OTAN després dels EUA. Té presència a Afganistan, Bòsnia, Kosova, Xipre entre d'altres països. Nega l'autodeterminació als 15 milions de kurds que viuen dintre de les seves fronteres; col·labora amb el govern iranià en la repressió del poble kurd a Kurdistan del nord; pressiona sobre el govern autònom del Kurdistan iraquí per a impedir-li avançar en el seu estatut nacional. Va amenaçar Síria amb intervenció militar si seguia allotjant al líder del PKK, Ocalan. Bombardeja permanentment els camps de l'escamot kurd en el nord d'Iraq. Les bases d'OTAN en el territori turc són una amenaça contra Iran.

El govern, aprofitant del seu títol "d'islamista" intenta assumir el paper de "mediador" en els conflictes en els països musulmans com Palestina, Síria, Líban, Bòsnia, i Txetxènia, però sempre per a promoure els plans imperialistes sobre aquests països. S'uneix a l'imperialisme nord-americà per negar el dret d'Iran a desenvolupar la seva tecnologia nuclear. Aplica el bloqueig econòmic sobre Armènia per la seva enemistat històrica. Per cert, Tayyip Erdogan va ser el primer polític estranger que va rebre George Bush quan va assumir en 2001 la presidència dels EUA.

Inversions i de Seguretat. Mentrestant, els ministres de defensa de tot dos països van signar un pacte d'Entrenament i Col·laboració Militar. Els efectes d'aquest "acord estratègic" no van trigar gaire a arribar: Israel col·locaria tot tipus d'aparells de detecció d'alta tecnologia a la frontera iraniana de Turquia per poder escoltar l'altra banda, i començaria a entrenar els seus pilots a Konya (al sud de Turquia) per preparar-los per futures incursions cap a l'Iran, l'Iraq i Síria.

A canvi d'aquest servei, l'Estat sionista va regalar al seu aliat turc el cap del PKK: Abdullah Ocalan. A finals dels 90, quan Turquia pressionava fins el punt d'amenaçar amb una intervenció militar a Síria, on residia el líder kurd, el govern israelià va enfortir la seva presència als Alts de Golan, el territori que tenia sota ocupació des de 1967, per reforçar la mà turca. I després, quan Ocalan se'n va anar a l'exili, el MOSSAD el va perseguir arreu on anava, i al final va informar i va ajudar el govern turc a capturar-lo a Nairobi (Kenya).

Coalició juevo-musulmana

Malgrat les queixes d'Erdogan a Davos contra Israel, el govern islamista turc no ha canviat la seva política d'aliança amb el sionisme. L'acord estratègic amb Israel segueix essent vigent; de fet, Erdogan ha signat amb Israel uns quants nous acords de "Modernització Militar". Els pilots que van bombardejar Gaza són els que van rebre entrenament a Konya. I ara, molt probablement, diverses empreses turques assumiran a la Gaza arrasada multimilionàries "tasques de reconstrucció" amb el vistiplau d'Israel. D'altra banda, tots dos països han declarat que l'últim incident a Davos no canviarà en res el lliurament programat per Israel de Vehicles Aeris sense Tripulació Heron d'alta tecnologia.

Erdogan reclama que Hamas s'integri en les negociacions de pau a Palestina i es proposa com a mediador entre Israel i els palestins. No és pas per imposar les condicions del sionisme sobre la resistència palestina?

Muhittin Karkin

Parla la joventut de Front Obrer

LI. Acabeu de realitzar l'acte de commemoració dels 30 anys del Front Obrer. En l'acte ha estat molt nombrosa la presència de companys/es joves. Una part d'aquests companys/es veniu del grup Treballador Marxista, pots explicar com es va formar el grup?

El Treballador Marxista és un grup format els anys 90 a partir d'una ruptura del Front Obrer, en una època en què tant el FO com la LIT-QI travessaven una crisi. El grup va mantenir-se durant un temps com una secta de propaganda al voltant de diversos treballadors del sector d'ensenyament. El 2002 va entrar en contacte amb un grup de joves que al final es va incorporar al grup.

Fa dos anys ens vam posar en contacte amb el Front Obrer, i vam organitzar una sèrie de discussions i activitats conjuntes. Després d'un període molt positiu, l'any passat vam formar un comitè d'enllaç i al final, l'estiu de 2008, vam organitzar un congrés de fusió i es va dissoldre el TM.

LI. Com valoreu el procés d'unificació del TM amb el Front Obrer.

Aquesta fusió té un caràcter molt significatiu tant pel FO, que és un partit històric que té 30 anys, com per al trotskisme turc. Perquè suposa que un experimentat sector obrer del FO s'ha fusionat amb un sector molt dinàmic de la joventut que venia del TM. I, a més, el fet que la unificació es realitzés sobre les bases programàtiques sòlides del trotskisme revolucionari, ens obre una oportunitat històrica per construir el partit revolucionari a Turquia.

LI. Quina és la situació del moviment estudiantil de secundària i universitat a Turquia?

Els darrers anys el moviment estudiantil ha estat paralitzat, en un període de desmobilització com el que vivia el moviment obrer. Però, en la conjuntura actual, l'ofensiva contra els drets econòmics i democràtics dels estudiants els obliga a buscar vies de solució per les situacions que viuen. Així que, des de no fa gaire temps i a poc a poc, els joves han començat a mobilitzar-se. No obstant això, les lluites actuals encara són regionals i amb reivindicacions molt parcials. Un altre salt en les lluites possiblement dependrà del desenvolupament de la crisi econòmica i de l'alça de les lluites obreres i juvenils mundials. Per exemple, la revolta dels joves grecs s'ha convertit aquí en un referent.

LI. Quines altres forces polítiques hi ha a secundària i universitat?

Històricament l'estalinisme ha estat la força principal en el moviment juvenil de Turquia. Però la crisi de l'estalinisme aquí també va tenir efecte, així que aquesta hegemonia ja no existeix. Però el buit que es va crear no ha estat ocupat per altres corrents, avui la direcció del moviment juvenil és la desorganització.

LI. Com valoreu que repercuteix la situació econòmica i la crisi en l'ocupació de la joventut?

L'atur sempre ha estat un gran problema per a la joventut turca, des de molt abans de la crisi. Només que la crisi ha agreujat el problema encara més. D'altra banda, com passa en altres països, mentre estudien els joves han de treballar en feines precàries, oferint una mà d'obra molt barata.

LI. La presentació de la nova revista va ser un dels eixos de l'acte del 30 aniversari*. Quin balanç feu un mes després sobre la revista?

Amb el nou format del diari comencem a arribar a sectors molt més amplis. Això ha reforçat les activitats polítiques i organitzatives dels nostres militants, motivant-los encara més. Ara estem en una posició molt més privilegiada per consolidar i fer noves passes en la construcció del nostre partit revolucionari.

* LI va estar present en aquest acte del que vam presentar una crònica al LI 93

El Front Obrer, en el mirall de 30 anys

El corrent del Front Obrer es va constituir fa 30 anys, cap a mitjans de 1979, i va publicar el primer número del seu diari el febrer de 1980. Producte i reflex d'una ruptura de les tendències castristes i eurocomunistes en el si del trotskisme a nivell nacional, i del mandelisme i tot tipus de nacional trotskisme a nivell internacional, el FO va viure diversos processos de divisions i fusions després de la dictadura militar de 1980-84. El nostre corrent històric es va expressar en diversos diaris com La Base, La Veu Obrera, Consciència de Classe, El Socialisme, Butlletí Internacional... El 2002 va fer un salt en la seva construcció i en la del partit obrer revolucionari a Turquia.

El règim republicà turc, construït el 1923 sobre les cendres de l'imperi otomà que va ser destruït a principis del segle passat, era principalment un intent d'erigir un Estat nacional burgès, integrat en el sistema imperialista mundial. Va néixer com un règim militar-policíac cobert després amb un vel de pseudo-democràcia, i ha estat des del principi una font de terror i repressió sobre la classe obrera turca i el poble kurd.

La lentitud del desenvolupament del capitalisme nacional i l'aparició de la classe obrera en l'escenari històric van tenir un efecte determinant sobre els corrents d'esquerra, i també sobre el trotskisme al país. El moviment comunista tradicional, controlat per la burocràcia soviètica, sempre ha estat un aliat fidel del règim nacionalista. En aquestes condicions desfavorables, el trotskisme no va aconseguir convertir-se en un corrent dins del moviment obrer fins a finals dels anys 60.

El paper distintiu del Front Obrer

Pels trotskistes de primera generació, els 70 van ser una etapa de construcció molt dura i lenta. Tot i tenir una visió internacionalista i antiestalinista, principalment els

pressionaven tendències avantguardistes i populistes. D'una banda feien propaganda de la legitimitat del trotskisme davant dels corrents comunistes amb el material limitat que tenien i, per l'altra, es quedaven com petits cercles nacionals aïllats de les experiències del trotskisme internacional.

Els primers quadres que es van organitzar al voltant del FO van ser els primers d'entendre la importància de dur la construcció del partit al sí del moviment obrer, el paper de les consignes i les demandes urgents i transitòries en la intervenció en la mobilització de les masses, i la necessitat de construir el partit revolucionari a nivell internacional, deixant de banda el propagandisme estèril.

Així van començar a sortir els trotskistes fora de les redaccions dels diaris i a dur el programa d'acció revolucionària a les fàbriques, els barris obrers, les escoles, i altres parts del país fora d'Istanbul. Aquesta pràctica i experiència, que es va anar acumulant des de 1979, va significar un salt quantitatiu per al trotskisme turc, i el va ajudar a trencar les seves limitacions nacionals per poder integrar-se en el corrent revolucionari de la IV Internacional, liderada per Nahuel Moreno.

L'experiència del FO en el període anterior a la Dictadura del 80 duia una altra lliçó important. En la segona meitat dels 70 Turquia vivia una onada de lluites obreres però, mentrestant, el feixisme també s'enfortia, així que la polarització política es va convertir en una guerra civil en amb desenes de morts cada dia en tots dos bàndols. El FO formava part del camp antifeixista, que impedia que el feixisme conquistés tot el país i arribés al poder. Però la incapacitat per construir una alternativa creïble per a les masses, basada en un programa revolucionari, produïa un cansament creixent en les lluites dels i les treballadores, i creava un buit de poder per al cop d'estat que els militars estaven preparant. I el FO era massa

feble per revertir aquest procés que va acabar amb el cop del 12 de setembre de 1980, i que va destruir tot el moviment obrer i d'esquerres.

La reconstrucció

La segona meitat dels anys 80 es va obrir una nova etapa de reconstrucció tant per al moviment obrer turc com per al FO. L'adhesió del FO al moviment internacional del trotskisme ortodox, la Lliga Internacional dels Treballadors-Quarta Internacional (LIT-QI), el convertia en un referent per als i les militants internacionalistes. Tot i que la caiguda del mur de Berlín el 1989 i la crisi de l'estalinisme, al costat de l'ofensiva imperialista dels 90, no només va afectar els corrents d'aquest origen sinó que va provocar la crisi en les files trotskistes, i a la pròpia LIT, de la qual el FO formava part. Així doncs, la crisi del trotskisme turc va deixar pas a divergències que van produir afiliacions a diversos corrents internacionals.

La crisi de l'estalinisme, la degeneració de la lluita armada de la guerrilla kurda a partir del 1995, la crisi financera del 1999 que va colpejar a tot el país i l'arribada al poder el 2002 del partit islamista AKP, han estat factors de desorientació i desmobilització en el moviment de masses durant tots aquests anys. No obstant això, l'heroica resistència antiimperialista i antisionista a l'Iraq, Palestina i el Líban, el ressorgiment de la lluita de masses a les ciutats del Kurdistan turc, la reconstrucció del sindicalisme classista, les primeres manifestacions juvenils a les universitats... tot això ha anat contribuït a poc a poc que ressorgís un nou moviment de masses a partir de 2005.

També han estat elements importants en la construcció les dues importants unificacions que el FO ha viscut en aquesta època: el 2005 amb un grup obrer revolucionari implantat en diversos sectors de la indústria, i el 2008 amb el grup el Treballador Marxista, que procedia de les lluites estudiantils. Un salt qualitatiu i molt important, no només per demostrar una vegada més la importància del FO com a referent en la superació de la crisi del trotskisme revolucionari, sinó també per les possibilitats que s'obren en una etapa de crisi econòmica i social per a la construcció del partit revolucionari a Turquia.

Murat Yakın